

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST-653-00294
Ref. asc
Den 24. januar 2008

GRUNDMOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til Europa- Parlamentets og Rådets beslutning om ændring af Rådets direktiv 76/768/EØF, 88/378/EØF, 1999/13/EF og direktiv 2000/53/EF, 2002/96/EF og 2004/42/EF med henblik på at tilpasse disse til forordning (EF) nr. om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring af direktiv 67/548/EØF og forordning (EF) nr. 1907/2006

KOM(2007) 611 endelig

Resumé

Kommissionens ovennævnte ændringsforslag ledsager Kommissionens forslag om en ny GHS-forordning (GHS - Globalt Harmoniseret System til klassificering og mærkning af kemikalier). GHS-forslaget bygger på eksisterende lovgivning om kemikalier og indfører et nyt system for klassificering og mærkning af farlige stoffer og blandinger ved i EU at gennemføre de internationale kriterier for klassificering, der er vedtaget i De Forenede Nationers Økonomiske og Sociale Råd (UN ECOSOC).

De eksisterende klassificeringsdirektiver stofdirektivet (1967/548/EØF) og præparatdirektivet (1999/45/EF) foreslås ophævet i 2015. Fra 1. december 2010 skal stoffer klassificeres efter GHS. Det samme gælder for blandinger fra 1. juni 2015.

Det overordnede formål med beslutningsforslaget er at tage højde for de virkninger, som indførelsen af den nye forordning medfører, idet klassificeringen af kemikalier som farlige i henhold til stof- og præparatdirektivet udløser andre forpligtelser i anden EU-lovgivning. I direktiverne om kosmetik, legetøj, bilskrot, elskrot og de 2 VOC-direktiver er der henvisninger til de eksisterende klassificeringsdirektiver.

I beslutningsforslaget foreslås derfor foretaget konsekvenshenvisninger til de nye regler i GHS-forslaget.

1. Status

Kommissionen sendte den 19. oktober 2007 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 95 og 175 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Europa-Parlamentet har endnu ikke behandlet forslaget.

På Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 22. – 23. november fremlagde formandskabet skriftligt en fremskridtsrapport til orientering.

Det slovenske formandskab har foreløbig opført forslaget til behandling på Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29. – 30. maj 2008 med henblik på vedtagelse af politisk enighed om en fælles holdning.

Forslaget har ikke været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Formål og indhold

Forslaget ledsager Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger. Det nævnte forordningsforslag bygger på eksisterende lovgivning om kemikalier og indfører et nyt system for klassificering, mærkning og emballering af farlige stoffer og blandinger ved i EU at gennemføre de internationale kriterier for klassificering og mærkning af farlige stoffer og blandinger, der er opnået enighed om i De Forenede Nationers Økonomiske og Sociale Råd (UN ECOSOC), og som kaldes det Globalt Harmoniserede System til klassificering og mærkning af kemikalier - GHS.

De eksisterende klassificeringsdirektiver stofdirektivet (1967/548/EØF) og præparatdirektivet (1999/45/EF) foreslås ophævet i 2015. Fra 1. december 2010 skal stoffer klassificeres efter GHS. Det samme gælder for blandinger fra 1. juni 2015.

Det overordnede formål med beslutningsforslaget er at tage højde for de virkninger, som indførelsen af den nye forordning medfører, idet klassificeringen af kemikalier i henhold til stof- og præparatdirektivet udløser andre forpligtelser i anden EU-lovgivning. I beslutningsforslaget foreslås derfor foretaget relevante henvisninger i en række af de nedenfor nævnte berørte EU-direktiver til de kommende regler i den nye klassificeringsforordning til afløsning af henvisningen til de tilsvarende regler i de nugældende klassificeringsdirektiver.

Det drejer sig om seks direktiver vedrørende kosmetiske midler, sikkerhedskrav til legetøj, emission af flygtige organiske forbindelser (2 dir.), udrangerede køretøjer og affald af elektrisk og elektronisk udstyr.

Den kommende GHS-forordning udvider farlighedsbegrebet i forhold til de eksisterende klassificeringsdirektiver. For sundhedseffekter bliver de tidligere R-sætninger R64 (Kan skade børn i ammeperioden) og R67 (Dampe kan give sløvhed og svimmelhed) i GHS til selvstændige farekategorier i modsætning til nu, hvor de kun er supplerende R-sætninger. For de fysiske egenskaber udvides farlighedsbegrebet med 5 farekategorier, f.eks. brandnærende flydende stoffer i kategori 3. Kommissionen har med nærværende beslutningsforslag ønsket at opretholde det eksisterende farlighedsbegreb ved at henvise til artikel 3, stk. 2, i GHS-forordningen. Denne bestemmelse opretholder det eksisterende farlighedsbegreb og dermed det eksisterende beskyttelsesniveau i modsætning til artikel 3, stk. 1, der omhandler det udvidede farlighedsbegreb i GHS. Ved eventuelle kommende EU-revisioner af følgelovgivningen vil der ikke være noget til hinder for, at det udvidede farebegreb indsættes i forbindelse med sådanne revisioner.

Direktiv 76/768/EØF (kosmetiske midler)

Det foreslås, at ordet "præparat" erstattes af ordet "blanding" i hele direktivets tekst. Henvisningen til bilag V i stofdirektivet om forsøgsmetoder erstattes af en henvisning til den kommende forordning om forsøgsmetoder, der ophæver det nuværende bilag V.

Fra 1. december 2010 erstattes de nuværende henvisninger til betegnelserne for fareklasserne kræftfremkaldende, mutagen og reproduktionstoksisk (CMR) af henvisninger til de tilsvarende betegnelser i GHS.

De kvantitative oplysninger om stoffer, der skal gøres offentligt tilgængelige er begrænset til stoffer, der er omfattet af det eksisterende farlighedsbegreb.

Direktiv 88/378/EØF (legetøj)

Det foreslås, at ordet "præparat" erstattes af ordet "blanding" i hele direktivets tekst.

Farlighedsbegrebet i bilag II, del II afsnit 2, punkt b (legetøj, der indeholder farlige stoffer af hensyn til funktionen, må ikke indeholde kemikalier, som kan blive antændelige efter tab af flygtige, ikke-antændelige bestanddele) og punkt 3, nr. 3 (legetøj må ikke indeholde farlige stoffer, der kan skade sundheden hos børn) og bilag IV (for kemisk legetøj skal angives hvilke farer dette frembyder) foreslås opretholdt, således at der kun refereres til det eksisterende farlighedsbegreb.

Direktiv 1999/13/EF (VOC)

Det foreslås, at ordet "præparat" erstattes af ordet "blanding" i hele direktivets tekst og henvisningen til stofdirektivet erstattes af en henvisning til GHS-forordningen.

Fra 1. juni 2015 foreslås det, at CMR-stoffer, der har fået tildelt risikosætningerne R45 (Kan fremkalde kræft), R46 (Kan forårsage arvelige genetiske skader), R49 (Kan fremkalde kræft ved indånding), R60 (Kan skade forplantningsevnen), R61 (Kan skade barnet under graviditeten) og R68 (Mulighed for varig skade på helbred) erstattes af tilsvarende faresætninger H340, H350, H350i, H351, H360D og H360F. Endvidere foreslås det, at R40 differentieres til R40 eller R68 som konsekvens af, at R40 blev opdelt således i 2001, jf. Rådets direktiv 2001/59/EF. Med nærværende forslag pålægges det virksomhederne at overholde en nærmere fastsat emissionsgrænseværdi for udledningen af halogenerede VOC'er med R-sætningen R40 eller R68. I dag gælder grænsen kun for stoffer med R40, men med forslaget genindføres den tidligere retsstilling, som gjaldt frem til vedtagelsen af direktiv 2001/59/EF.

Direktiv 2000/53/EF (bilskrot)

Farlighedsbegrebet i artikel 2, punkt 11, foreslås opretholdt, således at der kun refereres til det eksisterende farlighedsbegreb.

Direktiv 2002/96/EF (elskrot)

Det foreslås, at ordet "præparat" erstattes af ordet "blanding" i hele direktivets tekst og farlighedsbegrebet i artikel 3, litra I, foreslås opretholdt, således at der kun refereres til det eksisterende farlighedsbegreb.

Direktiv 2004/42/EF (VOC)

Det foreslås, at ordet "præparat" erstattes af ordet "blanding" i hele direktivets tekst.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget ledsager (i form af konsekvensændringer i terminologien i seks direktiver) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger, som bygger på eksisterende lovgivning om kemikalier og indfører et

nyt system for klassificering, mærkning og emballering af farlige stoffer og blandinger i EU ved at gennemføre det globalt harmoniserede system herfor (GHS). Da formålet med forslaget vedrører opfyldelse af Fællesskabets internationale forpligtelser, finder Regeringen, at reguleringen bør ske gennem vedtagelse af fælles EU-regler.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens beslutningsforslag medfører, at de bekendtgørelser, der implementerer de seks berørte direktiver, skal ændres i overensstemmelse med beslutningen.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser. Der er dog et enkelt punkt i forhold til VOC-direktivet, hvor tilpasningen af terminologien kan have begrænsede erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser, idet forslaget ikke medfører materielle ændringer i de berørte bekendtgørelser, men tilpasser alene terminologien til de nye kriterier og risikosætninger i GHS-forslaget. Der er dog et enkelt punkt i forhold til VOC-direktivet, hvor tilpasningen af terminologien kan have begrænsede samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet

Beskyttelsesniveauet er neutralt, idet forslaget hverken medfører en skærpelse eller svækkelse af de eksisterende regler. Der er dog et enkelt punkt i forhold til VOC-direktivet, hvor tilpasningen af terminologien kan indebære en begrænset skærpelse af beskyttelsesniveauet.

6. Høring

Forslaget vil ikke blive sendt i høring.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget har endnu ikke været drøftet i Rådsregi, men har alene været præsenteret.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark hilser Kommissionens forslag velkomment. Regeringen er positiv overfor forslaget, der tager højde for de ændringer i terminologien og den nye testforordning, som den nye GHS-forordning og REACH medfører.